

Inhoud

Woord vooraf	7
1 De eis tot belijden	9
2 Geloof en belijden	17
3 Waar komt belijdenis doen vandaan?	27
4 De belijdenis in de Vroege Kerk	35
5 De belijdenis in de kerk van de Reformatie	45
6 De Nederlandse kerken	51
7 De kinderdoop	61
8 De kinderdoop verplicht tot belijdenis doen	73
9 Belijdenis en de christelijke leer	87
10 Belijdenis en geloof	101
11 Belijdenis en kerk	113
12 De openbare belijdenis	127
Noten	139

1 De eis tot belijden

Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, die zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is. (Matth. 10:32)

Je kunt geen christen zijn zonder te belijden dat je Christus toebehoort en Hem als Koning over je leven erkent. Als burger van Nederland belijd je Nederlander te zijn. Als burger van Gods Koninkrijk belijd je: ik ben christen. Het christendom is geen geheim genootschap zoals de vrijmetselaars. De christen verbergt zijn identiteit niet. Het christendom heeft ook geen verborgen agenda, maar laat de wereld horen wat het gelooft.

Nu is het niet zo moeilijk om in de kerk te belijden dat je christen bent. Wanneer je in de kerk openbare belijdenis doet is iedereen daar blij mee. Je ouders, broers, zussen, opa's en oma's, je vrienden en vriendinnen, de gemeente, je dominee en catechiseermeester. Zij spreken er allen hun vreugde over uit dat je tot die stap bent gekomen.

Er zijn landen in onze wereld waar Jezus belijden niet zonder gevaar is. Wanneer in Iran, Pakistan of een ander islamitisch land een moslim belijdt dat hij christen is geworden, kan hem of haar dit zelfs het leven kosten. De Koran eist immers dat afvalligen gedood zullen worden.

Ik zou willen dat je daar eens over na zou denken. Zou je in zo'n land en met die dreiging er ook openlijk voor zijn uitgekomen in Christus als Heere en Zaligmaker te geloven? Je kunt nu wel zeggen:

Jezus is mijn Redder! Maar zou je dat dan nog zo luid en vrijmoedig zeggen? Terugziende op de vervolgingen onder 'Bloody Mary' in Engeland constateerden de standvastig gebleven predikanten dat degenen die het geloof in Jezus gemakkelijk hadden verkregen, het ook weer gemakkelijk loslieten. Om trouw te blijven moet het diep in je hart zitten. Dat zegt de Bijbel ook: ... *indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden.* (Rom. 10:9)

Belijden is een must

Jezus eist van Zijn volgelingen dat zij Hem *onder de mensen*, dat is: in de wereld zullen belijden. Het gaat dus niet om een belijden in een besloten kring, maar om een belijden van Hem in de wereld van de mensen.

We spreken over **openbare** geloofsbelijdenis. Die openbaarheid is er als je staat voor de gemeente en daar openlijk belijdt te geloven in Jezus Christus als God en Zaligmaker. Maar die openbaarheid moet er ook zijn op je school, je werk, in je familie, onder je vrienden en ten opzichte van de mensen die God op je weg plaatst.

Onze gesecculariseerde samenleving wil dat je het geloof privé houdt. Veel mensen, ook kerkgangers, gaan daarin mee. Ze zeggen: 'Ik ben christen. Maar ik houd dit liever privé, voor mijzelf, voor thuis en voor de zondag. Ik hoef dit niet per se zo aan iedereen te laten weten.' Zij trekken een scheidslijn tussen hun privéleven en hun openbare leven. Veel jongeren kunnen ook gemakkelijk een scheiding aanbrengen tussen zondag en doordeweeks, tussen openbaar en privé. Je leeft nu eenmaal in deze wereld en je moet je aanpassen, anders bereik je niets. Zij menen dat je best christen kunt zijn, zonder daarmee te koop te lopen. Als je diep in je hart maar in Jezus gelooft. Daar komt het op aan.

Zo dachten eens de zogeheten nicodemieten. Dat is een benaming voor bepaalde mensen in het Frankrijk van de zestiende eeuw, die de Reformatie waren toegedaan, maar niet openlijk voor hun geloof uit durfden komen in hun roomse omgeving. Hun rustige leventje, betrekkingen en bezittingen, wilden zij niet in gevaar brengen door openlijk te belijden niet meer in de roomse leer te geloven. Zij gedroegen zich uiterlijk als goede roomsen, die de kerk bezochten en de mis bijwoonden, maar in hun hart geloofden zij in de enige offerande van Christus. En zij dachten dat dit kon. Zij beriepen zich op Nicodemus, die er ook niet voor durfde uitkomen en onder de bedekking van de nacht naar Jezus kwam. Zij meenden dat het voldoende was wanneer zij in hun hart God dienden en in Christus geloofden.

Lijk jij misschien ook op deze mensen?

's Zondags ga je naar de kerk; je volgt de preek aandachtig en bidt de Heere om door Zijn Geest in je te werken. Je praat met je vrienden over de preek en mogelijk doe je aan bijbelstudie. Maar op school, op je werk en 's zaterdagsavonds in de bar, weet niemand dit van je. Dan ben je een nicodemiet, maar niet zoals de echte Nicodemus, want die kon en wilde het ten slotte niet langer verbergen dat hij geloofde dat de verachte Jezus van Nazareth de beloofde Messias is. Hij kwam er na de kruisiging openlijk voor uit. Zijn zwijgen werd hem tot schuld en smart.

In moslimlanden zijn er mensen die zich tot het christendom hebben bekeerd, maar dit verborgen houden voor hun omgeving, zelfs voor hun familie. Het kan hen niet alleen uitstoting uit de familie, maar zelfs het leven kosten, als zij belijden christen te zijn.

In onze moderne wereld valt het ook niet mee om er voor uit te komen dat je christen bent. Het is zelfs veel gemakkelijker en het is meer geaccepteerd als je als homoseksueel voor je homoseksuele gaardheid uitkomt, dan wanneer je ervoor uitkomt christen te zijn en daarom niet met sommige zaken mee kan doen.

Maar hoeveel begrip we ook op kunnen brengen voor bekeerde moslims of mensen die werken in een wereldse omgeving, het woord van Jezus blijft overeind staan: ... *die Mij belijden zal voor de mensen, die zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is. Maar zo wie Mij verloochend zal hebben voor de mensen, die zal Ik ook verloochenen voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.*

De Vroege Kerk heeft zich tegen de gedachte gekeerd, dat een christen mee kon doen met de Romeinse keizercultus. Het was een cultus die onder toezicht stond van provinciale ambtenaren. Zij keken erop toe of je wierook brandde bij het borstbeeld van de keizer en beleed: Caesar is Heere! Een weigering om de keizer goddelijke eer te geven kon fatale gevolgen hebben, vooral onder Gaius, Nero en Domitianus, die hun goddelijkheid hoog in het vaandel hadden staan. Maar de christen beleed *Jezus is Heere* en kon en mocht niet meedoen met de keizerverering.

De gedachte dat je christen kan zijn en dit zodanig verborgen kunt houden dat je niet alleen daarover zwijgt, maar in woorden en daden in niets te onderscheiden bent van de Christusloze en Christusvijandige wereld rondom je, is door de christelijke kerk altijd veroordeeld.

Calvijn oordeelde, dat dit *een zondige gedeeldheid is*, omdat Christus ons geheel voor Zich opeist. Hij wil Heere zijn over ons gehele leven.

De christen mag niet zwijgen

Het is een list van de duivel om te stellen dat je christen kunt zijn, zonder dit ooit met woord of daad te belijden. Satan zou willen dat de kerk zweeg. De duivel en de wereld zouden de kerk 'stom' willen maken. Maar de christelijke kerk mag niet zwijgen. Zij is Gods getuige in de wereld. Het spreken van de kerk is tot zegen voor de wereld.

Door de kerk hoort de wereld van het heil dat door Christus is aangebracht. De christen mag niet zwijgen.

Betekent dit, dat wij met ieder die we ontmoeten over God en Jezus moeten spreken? Zouden we moeten doen wat in Amerika, maar ook in ons land door sommigen wordt gedaan? Zouden we iedereen met wie we in contact komen moeten vragen: 'Bent u al wedergeboren? Kent u Jezus al als uw persoonlijke Zaligmaker?'

Altijd over godsdienst praten, en vooral terwijl er in het leven niets van te zien is, doet meer kwaad dan goed. De apostel Petrus heeft de christenen hierin de weg gewezen. Hij leerde hen: ... *weest altijd bereid tot verantwoording aan eenieder, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is, met zachtmoedigheid en vreze.* (1 Petr. 3:15) Wanneer men vraagt waarom je iets wel of niet doet, of waarom je bidt en naar de kerk gaat, dan is er de roeping om te belijden dat je christen bent en uit te leggen wat dit betekent.

Jonge mensen, jullie mogen niet zwijgen! Je moet niet alleen belijden in de kerk, maar vooral ook in de wereld. God vraagt van ons Zijn Naam te belijden op de plaats waar Hij ons stelt. Wat dat betreft is er ook in het eigen land een roeping voor jullie weggelegd. Er zijn hier inderdaad kerken waarvan de deuren openstaan. Maar de massa loopt die kerkdeuren voorbij. Wat heerst er een onkunde onder ons eigen volk! Men weet niet meer wat Pasen of Pinksteren betekent. Men leeft slechts voor het hier en nu. Jullie weten zo veel meer. Je mag die kennis niet voor jezelf houden. Van wie anders moeten de jonge mensen die zich met duizenden tegelijk in de wereld van Pinkpop, seks en drugs storten, horen en zien dat er ook nog een ander soort leven is. Jullie ontmoeten deze leeftijdgenoten die niets van God, van Christus, van een ziel en een eeuwige hemel of hel weten. Je moet tegenover hen met je woorden en daden tonen hoe gezegend en echt gelukkig een leven met God en Christus is.

De wereld wordt ook steeds kleiner. Kwam je vroeger niet veel verder dan je provincie of je eigen land, tegenwoordig reizen studenten de hele wereld over en komen voor een stage in landen waar het christendom bijna niet aanwezig is en andere godsdiensten worden aangehangen. Niet zelden gaat men tijdelijk of voor enkele jaren ook werken in zo'n land. Zou je dit dan vooral niet moeten zien als een mogelijkheid om in de geestelijke duisternis van die volken van God en Christus te getuigen?

Je hebt je geloof beleden in de kerk, maar neem het toch vooral ook mee wanneer je in andere landen werkt en woont. Vooral onze manier van leven is daarbij van doorslaggevend belang.

Toen Augustinus naar zijn mening gevraagd werd over het getuigen van de christen in de wereld, was zijn antwoord: dat we altijd moeten getuigen, *desnoods met woorden*. Een man kwam eens bij zijn predikant met een verzoek. Hij zei: 'Ik heb een ongelovige buurman. Maar ik spreek met hem over het christelijk geloof. En hij wijst dat niet af. Maar telkens zegt hij tegen mij dat hij het zo moeilijk vindt en het niet begrijpt. Hebt u niet een klein boekje voor mij, waarin de christelijke leer eenvoudig wordt uitgelegd? Ik kan dit boekje dan aan mijn buurman te lezen geven en hopelijk begrijpt hij dan wel wat de kern van het christelijk geloof is.' De dominee zei: 'Zo'n kort geschriftje heb ik wel.' Hij pakte zijn bijbel en bladerde tot hij 2 Korinthe 3:3 vond en las wat daar stond: *Daar gij openbaar zijt geworden, dat gij een brief van Christus zijt, ... die geschreven is niet met inkt, maar door de Geest van de levende God*. Hij zei tot zijn bezoeker: 'Die brief moet je je buurman maar laten lezen. Dan zal hij het christendom wel begrijpen.'

Jezus eist dat we Hem belijden. Het is een eis met een belofte en een dreiging. De belofte is: ... *dien zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in*

de hemelen is. Wat een geweldige belofte! Op de dag van het eindoordeel zal Jezus tot Zijn Vader zeggen: 'Die mens hoort bij Mij! Deze mens heeft Mij beleden en bij Mij de zaligheid gezocht.'

De dreiging is verschrikkelijk: *Maar zo wie Mij verloochend zal hebben voor de mensen, dien zal Ik ook verloochenen voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.* Op de dag van het eindoordeel zal Jezus tot die mens zeggen: *Ik ken u niet, van waar gij zijt.* Op de dag dat je Christus het hardst nodig zult hebben, zal Hij loochenen dat Hij je ooit heeft gekend.

Er staat heel wat op het spel. En er valt met Jezus niet te marchanderen.

Je belijdt Hem of je verwerpt Hem.

2 Geloof en belijden

Het woord *geloofsbelijdenis* bestaat uit twee begrippen. Het begrip *geloven* en het begrip *belijden*. Deze twee elementen geven goed weer wat geloofsbelijdenis is.

Belijden is in de Griekse taal, waarin het Nieuwe Testament is geschreven, het woord *homologeō*. Dit woord betekent: hetzelfde zeggen; naspreken en ermee instemmen. Het heeft verder in zich: ervoor uitkomen of belijden. Zo zegt Paulus: *Want ik schaam mij het Evangelie van Christus niet.* (Rom. 1:16) Het staat tegenover *verloochenen*, dat is: ontkennen, afstand nemen.

Wanneer wij Christus belijden, spreken wij na wat God in Zijn Woord over Jezus zegt. We belijden dan dat Hij de Zoon van God is, Die mens en Middelaar is geworden. Niet slechts een wereldverbeteraar, een idealist, een van de grootste zonen van het jodendom of een nieuwe Mozes, maar de Zoon van de eeuwige God, Die mens is geworden uit de maagd Maria. De Borg en Zaligmaker, het Lam Gods, Dat de zonde van de wereld wegdraagt. Je belijdt dan te geloven dat Jezus Christus door Zijn kruisdood de zondeschuld van de mens jegens God heeft verzoend; aan Gods rechtvaardigheid heeft voldaan; door Zijn opstanding de dood heeft overwonnen en de enige Naam is, die onder de hemel aan de mensen is gegeven waardoor zij moeten zalig worden.

Belijden

Hoe belijden we dat Jezus Christus de Zaligmaker is? Hoe zeggen we hetzelfde over Jezus als God doet? Niet slechts verstandelijk, zoals we geloven dat Julius Caesar eens heeft geleefd. Daar hoort het geloof van het hart bij. De apostel schrijft: ... *indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden.* (Rom. 10:9) Het geloof des harten is verbonden met de belijdenis van de mond. Je kunt en mag de band tussen deze twee zaken niet verbreken. Geloof en belijden horen bij elkaar. Er zijn opvattingen over belijden, die losgemaakt zijn van geloven. Zij laten belijden opgaan in een verstandelijke toestemming en instemming met wat God in Zijn Woord over Jezus zegt. Belijden zou dan alleen belijden van de zuivere leer zijn. Maar Jezus sprak: *Niet een ieder, die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen, maar die daar doet de wil van Mijn Vader, Die in de hemelen is.* (Matth. 7:21) Jezus eist meer dan lippendienst. Bij het belijden van de mond hoort het geloof van het hart. David zegt: *Ik heb geloofd, daarom sprak ik.* (Ps. 116:10)

Belijden is de uiterlijke manifestatie van de aanwezigheid van het geloof in het hart. Gods genade is in dit opzicht als vuur en licht. Het kan niet verborgen blijven. Waar vuur is, daar is ook warmte en waar licht is, schijnt het – desnoods door de kieren van de woning – naar buiten. Wanneer we Christus als onze Zaligmaker hebben gevonden en Hij ons dierbaar is geworden, kunnen we er niet van zwijgen.

Bij de intocht van Jezus in Jeruzalem ... *begon al de menigte der discipelen zich te verblijden: Gezegend is de Koning, Die daar komt in de Naam des Heeren! Vrede zij in de hemel, en heerlijkheid in de hoogste plaatsen! Zij haalden Jezus binnen als de beloofde Messias. De farizeeën en de ouderlingen waren daarover ontstemd en zeiden tot Jezus: Meester, bestraf uw discipelen.* Maar Jezus zei: *Ik zeg u, dat, zo dezen zwijgen, de stenen haast roepen zouden.* (Luk. 19:40)

Zo is het met de mens die in zijn zielenneed en verslagenheid over de zonde, Jezus heeft gevonden. Zo iemand ziet zo veel heerlijkheid in de gesmade Zaligmaker, dat hij of zij er niet van kan zwijgen. Het is zo tot verwondering dat Jezus voor mij bespot en gesmaad wilde worden; mijn zonden en vloek wilde dragen op het kruis; mij roept om tot Hem te komen, en dat Hij zo iemand als ik ben wil ontvangen. Zo iemand kan niet zwijgen over wat hij of zij in Jezus heeft gevonden.

Uit het geloof des harten welt de belijdenis met de mond op. De apostel zegt: *Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken.* (2 Kor. 4:13) Paulus beroept zich op de woorden van David uit Psalm 116:10 om aan te tonen, waarom hij het Evangelie predikte en van Christus niet zwijgen kon. Paulus geloofde het reddende Evangelie van Jezus Christus met het hart, daarom moest hij er ook van spreken met zijn mond. Hart en mond staan met elkaar in verband. Het is zelfs zo, dat zonder een geloof des harten, het belijden met de mond kracht mist. Het krachtigste belijden komt van de lippen van een mens die vanuit de beleving van het hart spreekt. Zulk belijden zal nooit nalaten indruk te maken.

Geloof

Geloofsbelijdenis afleggen heeft te maken met geloven. In de Bijbel wordt het geloof of het geloven heel belangrijk genoemd. De eeuwige zaligheid of rampzaligheid hangt ervan af. Toen Jezus Zijn discipelen bevel gaf om het Evangelie aan alle creaturen te prediken, voegde Hij daar nadrukkelijk aan toe: *Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.* (Mark. 16:16) Alleen door het geloof krijgen we deel aan Christus en de door Christus verworven zegeningen. Er is voor de schuldige mens

maar één weg van behoud, namelijk te geloven in de van God gezonden Verlosser, Jezus Christus.

Maar wat is geloof en wat is geloven?

In het Oude Testament worden drie verschillende woorden gebruikt voor geloof.

Het eerste Hebreeuwse woord is *he'emin*. Dit stemt overeen met het Nederlandse woord *amen*. Het is *amen* zeggen op iemands woord. God beloofde Abraham tot een groot volk te maken en de Messias uit hem voort te brengen. En dan lezen we van Abraham: *En hij geloofde in de HEERE; en Hij rekende het hem tot gerechtigheid.* (Gen. 15:6) Abraham geloofde God. Hij zei amen op Gods belofte. Het geloof is het antwoord van de mens op de belofte van God.

Het tweede Hebreeuwse woord is *batach*. Het betekent: je vertrouwen stellen in iemand. Een voorbeeld vinden we in Psalm 25:2: *Mijn God! op U vertrouw ik; laat mij niet beschaamd worden.*

Het derde Hebreeuwse woord is *chasah*. Het wil zoveel zeggen als: de toevlucht nemen tot. Toen David moest vluchten voor Saul nam hij zijn toevlucht tot de HEERE. Hij zei: *Wees mij genadig, want mijn ziel betrouwt op U, en ik neem mijn toevlucht onder de schaduw van Uw vleugelen.* (Ps. 57:2)

In het Nieuwe Testament worden de Griekse woorden *pisteuein* en *pistis* gebruikt voor geloof en geloven. *Pisteuein* is: het woord van de boodschapper voor waarachtig houden. Men gelooft dan dat de boodschap van God afkomstig is. Het wordt in verband gebracht met het geloof in Jezus als de Zoon van God, de beloofde Messias van Israël. Het ziet vooral op de boodschap die Jezus bracht, en die de apostelen ook brachten.

Het woord *pistis* wijst op: diep overtuigd te zijn van de waarheid van de persoon en van de boodschap die hij brengt. Het heeft vooral in zich een vast vertrouwen in de boodschapper en de boodschap.

Dit duidt op: Jezus en het Evangelie dat wordt verkondigd.

Deze woorden leren ons al veel over het geloof.

Je merkt dat het geloof een werkzaamheid van onze ziel is, die maakt dat wij ons vertrouwen stellen op God en Zijn belofte; op Christus en het reddend Evangelie. Hopelijk versta je ook dat het geen louter verstandelijk en rationeel gebeuren is. Sommigen hebben het geloof

(en het geloven) vergeleken met ons vertrouwen in de piloot wanneer we in een vliegtuig stappen. Geloven is dan gewoon vertrouwen dat Jezus je Zaligmaker is. Maar dat is niet het bijbelse geloof. Je hebt immers geen relatie met de piloot. Je kent hem amper. En je hart is er niet bij betrokken. En als je denkt aan David, die zijn toevlucht nam tot de Heere, of aan het roepen van Bartimeüs tot Jezus, dan is dat bij die piloot al helemaal niet aan de orde.

Ik denk dat je moet weten dat het ware geloof enkele belangrijke elementen bevat.

Geloof heeft te maken met een gevoelde en gekende nood. Het kan en mag niet losgemaakt worden van het besef dat wij voor God zondaren zijn. Het besef van verlorenheid, zonde, schuld en de toorn van God daarover doet naar Jezus, de Zaligmaker zoeken. Jezus leerde: ... *die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.* (Matth. 9:12) Een oude uitspraak van de puriteinen is: *Waar de zonde niet wordt gezien, wordt de Zaligmaker niet gezocht.*

Geloof staat verder steeds in verband met bekering, met terugkeer tot God. Toen Jezus begon te prediken, was Zijn boodschap: *De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods nabij gekomen. Bekeert u en gelooft het Evangelie.* (Mark. 1:15) Bij het geloven in Jezus hoort een breuk met de zonde en een berouwvolle wederkeer tot God. Geloof gaat altijd vergezeld van boetvaardigheid. Een hartelijk berouw over de zonde vergezelt het geloof. Er is wel gezegd dat boetvaardigheid en geloof een

Siamese tweeling zijn. Waar boetvaardigheid is, daar is geloof en waar geloof is, daar is boetvaardigheid. Smart over de zonde vergezelt het geloof.

Geloof is afzien van zelfhulp. Zolang je nog steunt op iets van jezelf kun je niet geloven. Geloof is wat het volk Israël ten tijde van Hosea zei: *Assur zal ons niet behouden, wij zullen niet rijden op paarden, en tot het werk onzer handen niet meer zeggen: Gij zijt onze God.* (Hos. 14:4)

Geloof is gericht op Gods belofte en op Christus in de belofte. Wanneer je de belofte wegneemt, heeft het geloof niets om op te staan. Het Evangelie, waarin God belooft, dat ieder die in de gekruisigde Christus gelooft, niet zal verderven, maar het eeuwige leven zal hebben, is de **grond** van het geloof. Niets kan een verslagen hart meer vrijmoedigheid geven om tot Christus te gaan, dan de vrije en onverdiende nodiging van het Evangelie, waarin we horen: *En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet.* (Openb. 22:17)

Zie je, dit zijn enkele belangrijke elementen van een waar geloof in Jezus Christus. En, jonge mensen, ik zou wensen dat jullie hiervan ten volle overtuigd waren. Er is zo veel ijdel roemen in Jezus en er wordt door velen zo oppervlakkig over het geloof gesproken. Men zegt te geloven in Jezus en weet niet eens waarvoor men Jezus nodig heeft. Men weet niets van droefheid over de zonde en van hongeren en dorsten naar de Heere Jezus Christus.

Geloven en belijden

We zagen reeds hoe David zei: *Ik heb geloofd, daarom sprak ik.* (Ps. 116:10) Uit het geloven komt het belijden voort. De daad van het geloof, waarmee iemand zich als een verloren zondaar aan God en de genade in Christus toevertrouwt, is naar zijn aard verborgen en alleen bij God bekend. Het is een zaak van het hart en speelt zich af tussen God en je

hart. Maar deze verborgen zaak kan niet verborgen blijven. Het verborgen geloof wordt zichtbaar in de vruchten. Je belijdt wat je gelooft.

Je verlaat je verkeerde wegen en dode godsdienstigheid. Er komt een breuk met het vroegere leven. Met hartelijk leedwezen wordt afscheid genomen van de zonde en alle kwaad. De weg van Gods geboden wordt gezocht en een nieuwe levenskoers wordt ingeslagen. Dit is op zichzelf al een belijdenis. Zonder dat je misschien zelf iets durft te zeggen, merkt je omgeving dat er iets aan je veranderd is. Wat dat betreft is het spreekwoord zo waar: *Woorden strekken, maar voorbeelden trekken.*

Maar er moet ook een belijdenis met de mond op volgen. Het ware geloof kan niet verborgen blijven. Het heeft behoefte om te belijden. God heeft gesproken, je hebt het geloofd, nu kan de mond niet zwijgen. De Heere Jezus zei: *Ik zeg u, dat, zo dezen zwijgen, de stenen haast roepen zullen.* (Luk. 19:40) Wanneer je hebt ondervonden Wie God voor een zondaar wil zijn, en je hebt Christus door het geloof leren kennen, kun je er niet over zwijgen. Daarvoor is het wonder van de redding te groot! *Uit de overvloed des harten spreekt de mond.* (Matth. 12:34) God in Christus wordt dan door ons beleden. In de besloten kring van het gezin, de familie en de vrienden. Maar ook in het openbaar, op school, op het werk en in de wereld.

En in het midden van Gods gemeente door openbare geloofsbelijdenis.

Zo staan geloof en belijden met elkaar in verband. De wortel is het geloof, de vrucht is het belijden. De gelovige is een belijdend en getuigend gelovige. De gemeente van Christus is een belijdende kerk. *Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, die zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.* (Matth. 10:32)

Wat doe ik als ik openbare belijdenis doe?

Wanneer belijden en geloven bij elkaar horen, wat doe ik dan wanneer ik in het midden van de gemeente openbare belijdenis afleg? De meningen zijn hierover verdeeld.

De een zegt: 'Je belijdt dan te geloven in de leer van de Bijbel. Je verklaart het van harte eens te zijn met alles wat de Bijbel over het geloof zegt. Het is een belijdenis van het christelijk geloof als zodanig. Het persoonlijk element daarin is, dat je zegt dit persoonlijk en van harte te geloven.'

De ander zegt: 'Je belijdt dan je geloof. Je belijdt dat Jezus jouw persoonlijke Zaligmaker is. Het gaat niet om een algemeen, maar persoonlijk belijden van je geloof.'

Weer anderen zeggen: 'Belijdenis doen is de verantwoordelijkheid van je ouders voor je doop overnemen. Je wordt dan van onmondig, een mondig lid van de kerk.'

Er zijn ook nog meningen daartussenin, zoals: je belijdt het geloof van Gods kinderen en bent daar jaloers op. Of je belijdt het echte geloof met een verstandelijke toestemming en met de hoop dat het eens je deel zal worden.

Maar wanneer we de bijbelse begrippen geloof en belijden onderzoeken, kun je niet anders dan zeggen dat belijden met het ware geloof te maken heeft. Het beste antwoord op de vraag wat openbare geloofsblijdenis is, vinden we in de Bijbel zelf. De apostel schrijft in Romeinen 10:9: *Indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zo zult gij zalig worden.*

Mond en hart zijn bij het ware belijden betrokken. Het is: met de mond belijden en met het hart geloven. We moeten deze zaken bij elkaar houden. Er moet harmonie zijn tussen mond en hart. Belijden komt voort uit een hart dat gelooft. Men heeft het heil gevonden en

wil dat belijden. Geloof is de wortel van het werk en niet het werk de wortel van het geloof. Het is geloofs-belijdenis.

Ik besef dat ik het hiermee niet gemakkelijk maak. Maar het hoort bij elkaar. De belijdenis van je mond en het geloof van je hart. Daarbij gaat het niet om de grootte van het geloof, maar wel om de echtheid van het geloof en de oprechtheid van het belijden. Ik hoop dit in hoofdstuk 10 nader te bespreken.